

**Nowe stanowiska *Asarum europaeum* L.,
Campanula latifolia L. i *Cucubalus baccifer* L.
w centralnej części Pomorza Gdańskiego
(północna Polska)**

**New localities of *Asarum europaeum* L.,
Campanula latifolia L. and *Cucubalus baccifer* L.
in central part of the Pomorze Gdańskie region
(northern Poland)**

KATARZYNA WSZĄLEK-ROŻEK*, MAGDALENA LAZARUS,
ANNA ŚLĘZAK, EDYTA PIECHOTA

Katarzyna Wszalek-Rozek, Katedra Taksonomii Roślin i Ochrony Przyrody, Uniwersytet Gdański, ul. Wita Stwosza 59, 80-308 Gdańsk, e-mail: *katarzyna.wszalek-rozek@biol.ug.edu.pl

Magdalena Lazarus, Katedra Taksonomii Roślin i Ochrony Przyrody, Uniwersytet Gdański, ul. Wita Stwosza 59, 80-308 Gdańsk, e-mail: magdalena.lazarus@biol.ug.edu.pl

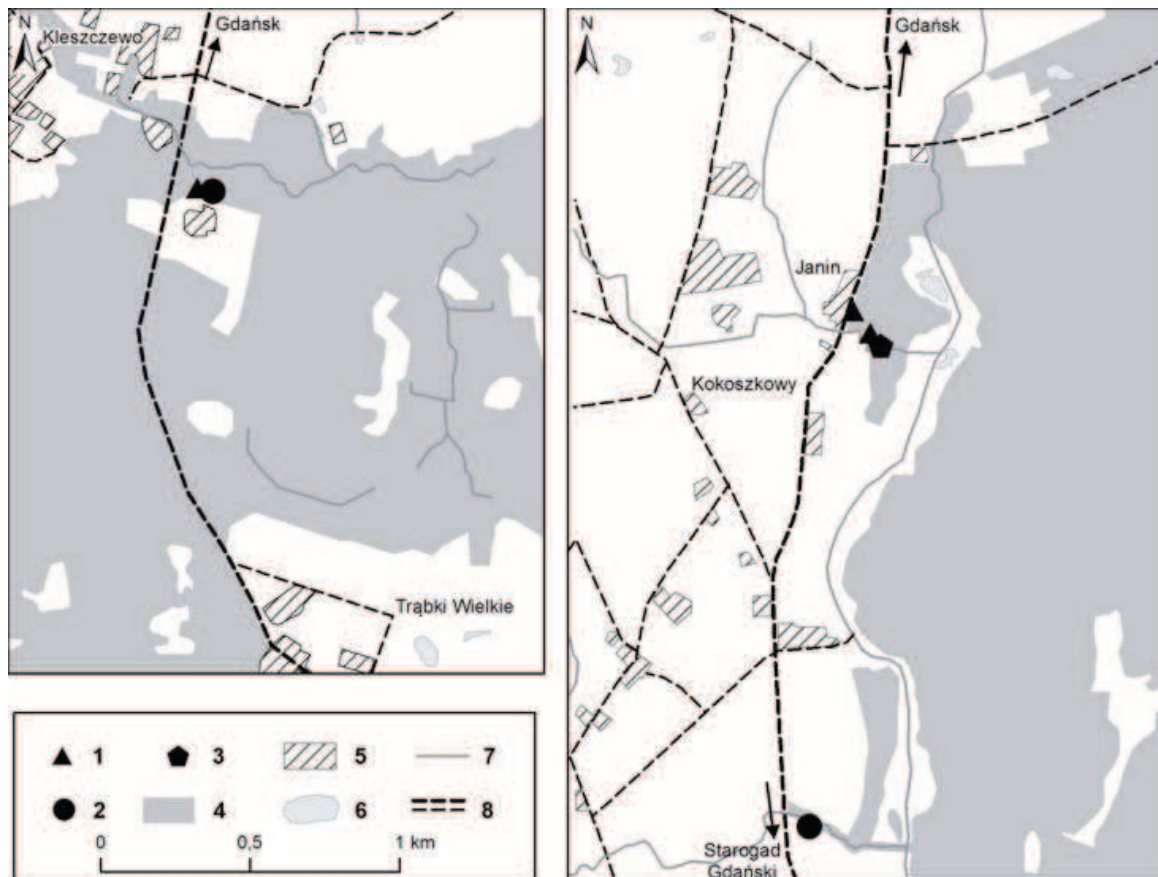
Anna Ślęzak, Brzezina 2a, 82-340 Tolkmicko, e-mail: ania_18-1987@o2.pl

Edyta Piechota, ul. Pogodna 2/13, 81-620 Gdynia, e-mail: edyta.piechota223@wp.pl

ABSTRACT: New localities of three protected by law and rare plant species – *Asarum europaeum* L., *Campanula latifolia* L. and *Cucubalus baccifer* L. were found in 2013 in the central part of the Pomorze Gdańskie region.

KEYWORDS: protected by law and rare plant species, new localities, Gdańsk Pomorania

W niniejszej publikacji przedstawiono nowe stanowiska gatunków roślin naczyniowych szczególnej troski stwierdzonych w centralnej części Pomorza Gdańskiego, na granicy dwóch mezoregionów: Pojezierza Starogardzkiego i Pojezierza Kaszubskiego (Kondracki 2002), w okolicy miejscowości Kokoszkowy, Janin oraz Trąbki Wielkie (Ryc. 1). Prezentowane stanowiska uzupełniają wiedzę odnośnie rozmieszczenia gatunków roślin objętych ochroną oraz rzadkich i zagrożonych w regionie.

Ryc. 1. Nowe stanowiska wybranych gatunków roślin na Pomorzu Gdańskim
 1 – stanowisko *Asarum europaeum*, 2 – stanowisko *Campanula latifolia*, 3 – stanowisko *Cucubalus baccifer*, 4 – lasy, 5 – zabudowania, 6 – zbiorniki wodne, 7 – cieki, 8 – drogi
 Fig. 1. New localities of the chosen plant species in the Pomorze Gdańskie region
 1 – locality of *Asarum europaeum*, 2 – locality of *Campanula latifolia*, 3 – locality of *Cucubalus baccifer*, 4 – forests, 5 – urban areas, 6 – water bodies, 7 – watercourses, 8 – roads

Obszar, na którym są położone opisywane stanowiska, to obszar wybitnie rolniczy, charakteryzujący się nieznacznym zalesieniem. Spośród zbiorowisk leśnych dominują tu buczyny, acydofilne lasy mieszane bukowo-dębowe oraz bory mieszane, natomiast udział grądów, ograniczonych przede wszystkim do dolin rzecznych, jest nieduży (Buliński 1996; Szukalski 1996).

Nowe stanowiska stwierdzono w trakcie badań terenowych przeprowadzonych w lipcu 2013 roku. Nazewnictwo gatunków przyjęto za Mirkiem (2002),

natomiast kategorie zagrożenia przyjęto zgodnie z czerwoną listą roślin naczyniowych Polski Zarzyckiego i Szeląga (2006), listą gatunków roślin naczyniowych ginących i zagrożonych na Pomorzu Zachodnim (Żukowski, Jackowiak 1995) oraz listą gatunków roślin naczyniowych rzadkich i zagrożonych na Pomorzu Gdańskim (Markowski, Buliński 2004). Status ochrony przyjęto zgodnie z Rozporządzeniem... (2012).

W trakcie badań odnaleziono nowe stanowiska 3 gatunków roślin:

Asarum europaeum L. (kopytnik pospolity) – gatunek objęty ochroną częściową, bliski zagrożenia (NT) na Pomorzu Gdańskim i narażony (V) na Pomorzu Zachodnim.

Wykaz stanowisk:

1. około 10 km na SW od Pruszcza Gdańskiego, w pobliżu miejscowości Kleszczewo (ATPOL CB09, N 54°11'22.5", E 18°31'30.2"): grąd, populacja bardzo liczna (powyżej 100 osobników);
2. około 5 km na N od Starogardu Gdańskiego w pobliżu miejscowości Janin (ATPOL CB29, N 54°1'16.2", E 18°32'2.2"): grąd, populacja bardzo liczna (powyżej 100 osobników).

Campanula latifolia L. (dzwonek szerokolistny) – gatunek objęty ochroną ścisłą, bliski zagrożenia (NT) na Pomorzu Gdańskim i narażony na wymarcie w skali kraju (V).

Wykaz stanowisk:

1. około 10 km na SW od Pruszcza Gdańskiego w pobliżu miejscowości Kleszczewo (ATPOL CB09, N 54°11'22.5", E 18°31'30.2"): grąd, populacja liczy kilkadziesiąt osobników;
2. około 5 km na N od Starogardu Gdańskiego w pobliżu miejscowości Janin (ATPOL CB29, N 54°1'16.2", E 18°32'2.2"): grąd, populacja liczy kilkanaście osobników.

Cucubalus baccifer L. (wyżpin jagodowy) – gatunek bliski zagrożenia (NT) na Pomorzu Gdańskim i narażony na wymarcie na Pomorzu Zachodnim (V).

Wykaz stanowisk:

1. około 3 km na N od Starogardu Gdańskiego w pobliżu miejscowości Kokoszkowy na krawędzi zbocza doliny Kochanki (ATPOL CB29, N 54°0'21.8", E 18°31'56.1"): grąd, populacja liczy kilkanaście osobników.

Wszystkie opisane powyżej populacje składają się z osobników kwitnących i owocujących, charakteryzujących się dobrą kondycją życiową. Zarówno populacje dzwonka szerokolistnego, jak i kopytnika pospolitego występują w lasach grądowych na obszarze większego kompleksu leśnego. Ze względu na brak istotnych zagrożeń oceniono perspektywy ich zachowania jako bardzo dobre. Stanowisko wyżpina jagodowego występuje na skraju lasu grądowego i pola

uprawnego. W tym przypadku zagrożeniem dla opisanej populacji mogą być prowadzone zabiegi agrotechniczne.

Literatura

- BULIŃSKI M. 1996. Charakterystyka geobotaniczna. – W: SZUKALSKI J. (red.), Pojezierze Starogardzkie. Gdańskie Towarzystwo Naukowe, Gdańsk, s. 165-204.
- KONDRACKI J. 2002. Geografia regionalna Polski. PWN, Warszawa. 444 ss.
- MARKOWSKI R., BULIŃSKI M. 2004. Ginące i zagrożone rośliny naczyniowe Pomorza Gdańskiego. – Acta Bot. Cassub., Monogr. 1:1-75.
- SZUKALSKI J. 1996. Położenie, obszar i granice Pojezierza Starogardzkiego jako regionalnej jednostki fizycznogeograficznej. – W: SZUKALSKI J. (red.), Pojezierze Starogardzkie. Gdańskie Towarzystwo Naukowe, Gdańsk, s. 7-12.
- ROZPORZĄDZENIE Ministra Środowiska z dnia 5 stycznia 2012 r. w sprawie gatunków dziko występujących roślin objętych ochroną. – Dz. U. 2012, poz. 81.
- ZARZYCKI K., WOJEWODA W., SZELĄG Z. 2006. Red list of the vascular plants in Poland. – W: MIREK Z., ZARZYCKI K., WOJEWODA W., SZELĄG Z. (red.), Red list of plants and fungi in Poland. Czerwona lista roślin i grzybów Polski. Instytut Botaniki im. W. Szafera PAN, Kraków: 9-21.
- ŻUKOWSKI W., JACKOWIAK B. 1995. Lista roślin naczyniowych ginących i zagrożonych na Pomorzu Zachodnim i w Wielkopolsce. – W: ŻUKOWSKI W., JACKOWIAK B. (red.), Ginące i zagrożone rośliny naczyniowe Pomorza Zachodniego i Wielkopolski. Pr. Zakł. Taks. Rośl. UAM w Poznaniu 3: 9-96.